

Časovno omejene oprostivne samostojnih poljedelcev se morejo doseči le v izrednih slučajih, in sicer se prošnje smejo vlagati le potom okrajnega glavarstva. Ako se take prošnje vložijo na domobransko ministerstvo, se ne bo oziralo na nje.

Razno.

Nekaj opazk. Mi se gotovo v teh težkih časih radi izogibamo vsake politične polemike, čeprav je mnogo dogodkov in pojavov, ki bi potrebovali prav ostre kritike. Zalibog, da gotovo slovenski listi ne stojijo na edino pravem stališču, ponehali sedaj z vsakim domače-političnim in strankarskim prerekanjem. In tako smo tudi mi prisiljeni izreči par besed. V ljubljanskem „Slovenču“, v mariborski „Straži“, pa tudi v „Slov. Gospodaru“ čitamo skoraj v vsaki številki semintja prav arogantne članke polne namigavanja in pritajenih groženj. Ker pokriva slavna cenzura te politične članke s plaščem krščanske ljubezni, upamo, da tudi nam ne bode ust zamašila. Dotični članki razširjajo znano zahtevo klerikalcev na jugu, da naj se Slovenci in Hrvati v okvirju monarhije združijo. Govori se tako, kakor da bi pravzaprav vsa svetovna vojna imela edino ta cilj združenja Slovencev in Hrvatov. Kot spodnjestajski list pribijemo najprvo, da stoji pretežna večina na Stajerskem in Koroškem na odločnem stališču, da se morajo ohraniti i zanaprej zgodovinske kronovine. Kulturna vzajemnost Hrvatov in Slovencev se bode že razvila, ako je naravna; ali ljudstvo v svojem avstrijskem čustvovanju ne bode nikdar dovolilo, da bi se stare cesarske kronovine raztrgale v prid tega ali onega strankarskega strmljenja. Toliko o stvari sami. Sicer pa opozarjamo tovariše v omenjenih redakcijah, da smo zdaj sredi v velikanski vojski, da grozi pol sveta ob mejah naše skupne domovine, da torej zdaj gotovo ni čas za razmotrivanje strankarskih zahtev. Tudi ako ljubljanska in mariborska cenzura take članke dopusti, so vendar netaktni. Boj ne gre zdaj za nemške ali slovenske ali hrvatske ali ogrske interese; boj gre za avstro-ogrsko domovino; za celokupnost naše domovine, za nerazdružljivost naše domovine, gre ta velikanski boj! Pa za nič drugega! Kadar bomo milijone sovražnikov ob naših mejah premagali in jim z mečem diktirali mirovne pogoje, takrat šele bode čas za pomenke, kako naj si v bodoče doma svojo hišo uredimo. Skupno prelita kri vseh narodov bode vendar nasprotja preteklosti ogladila. Priporočamo torej omenjeni časnikarski gospódi, da naj ne gradi že zdaj — gradove bodočnosti!

Svojega brata ustrelil. V Kampu igral se je 20-letni posestnikov sin Florijan Gutsch z nabasano puško. Ta se je nakrat sprožila, kroglica pa je zadela 15-letnega brata Ignaca v trebuh. Ignac je še tisti dan umrl, brez da bi prišel zopet k zavesti.

Na smrt obsojen je bil delavec Hermann Lašič, ki je v Knappenbergu na Koroškem napadel čevljarja Moser, ga oropal in težko ranil.

Tajnostni kupčije z živino. „Salzburger Volksblatt“ objavlja pismo, ki ga je pisal odvetnik dr. Fuchs v Plznu zakonskim Ludvik in Ani Dillinger v Gnglu in ki se glasi: „Vi ste dne 28. maja t. l. na živinskem sejmu v Salzburgu 7 kosov govede za 7.200 kron mojemu klijentu g. Otonu Tanzer prodali; po izplačilu kupnine pa mu niste vzročili živino, marveč ste jo drugod prodali. Zato je g. Tanzer izgubil za služček v znesku 3000 K, ki bi ga bil dosegel pri zopetni prodaji živine na dunajskem sejmu. Zahtevam torej, da plačate to svoto z naravnimi troški, ker bi moral drugače tožbo vložiti.“ — Tako pismo! Premisliti je samo to-le: Sedem kosov živine je kostalo 7.200 kron, dobiček prekupca pa se računa na 3000 kron. Če to ni lumparija, potem je tudi volk uboga sirota!

Junaška smrt. Na italijanskem bojišču padel je junaške smrti g. Viktor Elsbacher, c. k. finančni tajnik in oberlajtnant, pridelen 58. inf. brigadnemu komandu. N. p. v m!

Težko ranjen bil je na italijanskem bojišču vrli naš somišljenik trgovec in krčmar g. Rudolf del Negri (p. d. Bldnik) iz Leskovca v Halozah. Dobil je strel v glavo. Zdaj se nahaja

v ptajski rezervni bolnišnici, pa mu je že toliko boljše, da se lahko sprebaja. Udeležil se je naskoka in zavzetja Malega Pala, pri katerem se je stajerski landšturm tako odlikoval. Upamo, da vrli mož kmalu popolnoma ozdravi!

Vojni računi. Večkrat smo že poročali o velikanskih stroških sedanje vojne po raznih avtorjih. Nedavno je izdal spis o vojnih stroških in naraščanju bremen dr. Elemer Hantos, v katerem obširno opisuje pomočke in pota, po katerih si vojujoče države dobavljajo pokritje za vojne stroške. Pisatelj primerja med drugim tudi stanje državnih dolgov iz početka vojne 1. avgusta 1914 pa stanje koncem marca 1915. Avstrijski državni dolg je narasel v tem času od 13.004 milijonov za 3575 milijonov kron. Ogrski dolg 6695 milijonov kron pa se je zvišal za 2040 milijonov kron. Avstro-ogrski državni dolg v skupnem znesku 19.699 milijonov kron se je povečal za 5615 milijonov kron. V teh zneskih niso vračunani zneski 161 milijonov kron bosanskega temeljnega posojila, ki je ostalo med vojno nespremenjeno. Državni dolg Nemčije, ki je znašal začetkom vojne 22.689 milijonov kron, se je zvišal v tem času za 11.400 milijonov kron, brez nedavno podpisanih 9 milijard, ki državni dolg le deloma zvišujejo, deloma pa bodo služile v povrnitev dolga, ki ga je napravila nemška vlada pri državni banki. Turčija je imela 2914 milijonov kron državnega dolga, zvišal se je pa za 520 milijonov kron. Angleški državni dolgovci so znašali ob izbruhu vojne brez dolgov naselbin, 17.564 milijonov kron, ki so se zvišali v vojnem času za 10.320 milijonov kron. Francoski državni dolg je znašal, brez naselbin, 30.120 milijonov kron ter se zvišal za 10.701 milijonov. Ruski državni dolg je znašal 22.917 milijonov in se je zvišal za 13.200 milijonov kron. Državni dolgovci Belgije so se pomnožili za 960, Srbije za 410, Japonske za 872 in Črne gore za 3 milijone kron. Dolgovi Avstro-Ogrske in Nemčije s Turčijo so se pomnožili za 17.535, dolgovci entente in nje zaveznici pa za 36.466 milijonov kron. Zadolžitve vojujočih držav v prvih osmih mesecih vojne znaša okroglo 55 milijard

Proti sladkornemu kartelu. Preteklo soboto je šla deputacija vojne komisije za interese konzumentov v ministersko predsedništvo, kjer jo je vsled odsotnosti ministerskega predsednika sprejel ministerjalni svetnik pl. Erhardt. Potem je šla deputacija še k ministru za notranje zadeve baronu Heindolu. Na obeh mestih je deputacija oddala spomenico, v kateri se protestira proti odušni cenovni politiki sladkornega kartela. Ministerjalni svetnik je objubil, da bo presodil dokaze, označene v spomenici in se bo tozadevno posvetoval tudi s trgovskim ministerstvom. Vso ljudstvo upa, da bode vlada tudi v resnici vse storila, da se prepreči odušne nakane sladkornih magnatov in baronov. Čas je preresen in ljudstvo prenaša prevleke žrtve, da bi brezvestna špekulacija grabila dobiček iz njegove bede.

Določila o oprostilih prošnjah 43—50 letnih črnovojnikov, ki so že služili. Ministerstvo za deželno brambo je odločilo, da se lahko vlože oprostilne prošnje — in sicer najkasneje do 5. julija — za črnovojnike letnikov 1865—1872, ki so svoječasnno že služili pri armadi. Oprošeni aktivne črnovojniške službe bodo le tisti črnovojniki, ki so za oskrbo zadav javne službe ali koristil v svojem poklicu nepogrešljivi. Osebnostne črnovojnikov ne utemeljuje oprostjenja od črnovojniške službe. Prošenj ne smejo vlagati črnovojniki sami, marveč podjetja, pri katerih so nastavljeni, in sicer izključno potom okrajnih glavarstev (magistratov). Domobranski minister je tudi izjavil, da se bodo 43—50 letni posebej od drugih letnikov vezbali ter združili v takozvanih podčastniških šolah

Stroge poštno odredbe za Kranjsko, Koroško, Primorsko itd. Poštna uprava razglasi: 1. Najstrožje je prepovedano, poročati komurkoli o predmetih vojaške narave, četudi dozdnevno nedolžnega pomena, kakor o prihodu in odhodu oficirjev, o nastanitvi vojaštva in slično. Razširjalci takih vesti se izpostavljajo strogemu kaznovanju, to pa tudi tedaj, ako nimajo nobenega slabega namena. — 2. Na vsakem pismu mora biti jasno naveden o pošiljateljev (ime, priimek in natančni naslov

stanovanja). Pisma, ki so v tem oziru pomanjkljiva, se ne odpremo. — 3. Dalje se ne smejo na odrezkih poštah nakazati in poštah spremenic nahajati nikaka pismena sporočila.

Priloga. Današnji številki smo priložili formular za beleženje novega avstrijskega vojnega posojila c. k. priv. češke Union-banke, filijalke Gradec. Opozarjamo cenjene čitatelje na to prilogo!

Ena ura vojne stane Francosko tri milijone. Vojni troški Francije so narasli in 16 in pol milijarde frankov, kar znači dve milijardi v enem mesecu. Če bodo ti stroški kakor doslej naraščali, potem bode stala Francijo vsaka ura vojne skoraj tri milijone.

Korajža velja. Zgodilo se je baje v neki nemški vasi. Leti francoski zrakovalec in meče bombe. Ena pade na dvorišče kmetice ter ji raznese grozni svinjak. To seveda kmetico razjezi. Hitro priteče iz koč, zgrabí za gnojne vile ter začne vpiti proti zrakovalcu: „Strahopetnež prokleti, pridi dol, če imaš korajžo!“ ...

Vojna in njene posledice. Značilne za vsako vojno so pač te-le besede, ki so napisane na mestni hiši v Berlinu:

„Mir prinaša bogastvo, bogastvo prevzetnost, prevzetnost vojno, vojna uboštvo, uboštvo pohlevnost, pohlevnost mir.“

Umrl je župnik Matija Eferl v Zgornji sv. Kunigundi. N. p. v m!

Sv. birma v ptujski dekaniji se bo vršila po sledečem redu: na Hajdini dne 3. julija, pri sv. Lovrenca v slov. goricah dne 4. julija, pri sv. Marjeti dne 5. julija in pri sv. Marku dne 6. julija.

Drugo vojno posojilo. Podpisovanje za drugo avstro-ogrsko vojno posojilo se bode vršilo do 5. julija. Listi poročajo, da se je doslej že več kot 2.400 milijonov kron podpisalo, kar pomeni pač krasni uspeh.

Ruski vojni minister Suchomlinov je podal svojo demisijo. Car je odstop sprejel. Za novega vojnega ministra je bil imenovan general infanterije Polivanov. Govori se tudi, da bode ruski ministerski predsednik odstopil ter da pride na njegovo mesto maršal Samarin. Ta vest pa sicer še ni potrjena.

Pametne prepovedi. C. k. stajersko namestništvo nam naznanja: Na podlagi uredbe glede uporabe žita je prepovedano, porabljati žitno klasje za kinč na klobukih, za suhe cvetlične šopke itd. — Po drugi odredbi pa je prepovedana nepotrebna hoja in pohajkovanje po njivah in rezanje ali ruvanje žitnega klasja ter rastlin vseh vrst. Deželni zakonik je proglasil take čine kot navadno zlobno poljsko poškodovanje. Prestopki se kaznujejo z zaporom. Radi važnosti letošnje žetve je c. k. stajersko namestništvo podrejenim oblastim naročilo, naj se na take poljske škodljivce strogo pazi in jih izroči oblasti, da se primerno kaznujejo.

V Mariboru so postavili na malem „Exerzierplatzu“ nekaj vojaških barak.

Nezgoda. Neki avtomobil je preteklí črttrtek popoldne blizu Pesnice poškodoval nekega otroka; zlomil je otroku levo roko.

Odlikovanje. Celjan stotnik H. Stümpfl, ki je pridelen generalnemu štabu, bil je od nemškega cesarja odlikovan z železnim križcem 2. vrste. Naš cesar mu je dovolil da sme nositi to visoko odlikovanje.

Barve naših sovražnikov. Čudni slučaj hoče, da imajo skoraj vsi sovražniki naše domovine, s katerimi se nahajamo zdaj v boju, ednake tri barve v svojih zastavah. Rusija ima beloplavo-rdečo zastavo, Francoska plavobelo-rdečo, Angleška rdečeplavobelo, Črnagora rdečeplavobelo, Srbija istotako rdečeplavobelo zastavo. Slovenska zastava je slučajno popolnoma enaka ruski zastavi (beloplavo-rdeča). Stara kranjska zastava je bila sicer draga in je tudi heraldično še danes edino prava. Sedanje slovensko (beloplavo-rdečo) tricoloro se je svoj čas le provizorično dovolilo. V sedanjem času je prav neprijetno, da je popolnoma enaka ruski. Zato je tudi začasa zadnjega katoliškega zbora v Ljubljani ljubljanski „Slovenec“ (gotovo